

Як готується до
стартового поєдинку
групи Д збірна Швеції,
розповів наставник
команди Ерік Хамрен

Шлях із подіуму
на трибуну
не такий уже
й крутий

УРЯДОВИЙ КУР'ЄР

СПЕЦІАЛЬНИЙ ВИПУСК

UEFA
EURO2012
POLAND-UKRAINE

ЧЕТВЕР, 12 КВІТНЯ 2012 РОКУ

№23

ПРЯМА МОВА

АНДРІЙ ШЕВЧЕНКО:

Капітан збірної України про найголовнішу подію року

*«Україна буде
на висоті і добре
підготується
до проведення
континентальної
першості — для нас
це питання
національної
гордості».*

Кутовий краще, ніж корнер

НОВИНКА. Днями відбулася презентація українсько-англо-російського футбольного словника, який містить понад 3 тисячі футбольних термінів та висловів.

Представляючи працю, її автор — медіа-офіцер УЄФА Мамука Кварацхелія зазначив, що мріяв створити професійний футбольний словник ще в 1990 році, коли за часів СРСР став одним із засновників незалежної федерації футболу Грузії. 2009 року мрія здійснилася — побачив світ англо-грузинський футбольний словник. А після того, як Україна отримала право разом із Польщею приймати Євро-2012, спільно з українськими колегами розпочав роботу над українсько-англо-російським варіантом.

Навіщо використовувати іноземні «бліц» або «флеш» до інтерв'ю, коли є чудове українське слово «блискавичне»? Навіщо вживати «креативний», якщо є слово «творчий»? Чи не краще рідне «кутовий» від «корнера»? Якщо в народних українських іграх називають «щуром» ігровий момент, коли щось просковзне поміж ніг, — чому такого терміна немає у футболі?», — запитує автор.

ТАБЛО

12149425

заявок

на придбання квитків на матчі Євро-2012
подали футбольні вболівальники з усього
світу — це абсолютний рекорд за всю
історію проведення чемпіонатів

Підготовка до чемпіонату: не святі горшки ліплять

Фото з сайту телеоргод.ua

СПЕЦПРОЕКТ «УК». Наші кореспонденти проаналізували стан готовності дорожньо-транспортної інфраструктури до майбутньої європейської першості

Незрячі «побачать» європейський футбол

ТОЛЕРАНТНІСТЬ. Люди з вадами зору зможуть долучитися до перебігу Євро-2012 завдяки аудіоописовому коментарю

Оксана ГОЛОВКО,
«Урядовий кур'єр»

Спеціально навчені коментатори практично стануть їхніми очима. Кожен стадіон чемпіонату отримає 30 спеціальних аудіогарнітур, за допомогою яких незрячі зможуть «побачити» футбольний матч. Ця послуга, що реалізується в рамках Міжна-

родного проекту УЄФА «EURO 2012: Respect Inclusion — Football with No Limits», є новаторською в Україні, однак більшість європейських стадіонів вже кілька років надають аудіоописові коментарі спортивних подій.

Навчатиме українських волонтерів мистецтву аудіоописового коментаря австрієць Мартін Цвіншенбергер. Фахівець повідомив,

що головний акцент в коментарі для сліпих глядачів робиться на найдрібніші деталі — колір, жести, мімічні рухи. Це дозволяє людині з вадами зору краще уявити собі те, що відбувається на полі.

«Також значну роль при цьому відіграють емоції, настрої інших глядачів, все це створює атмосферу матчу», — зазначив Мартін Цвіншенбергер. На його переко-

нання, саме відчуття живого футбольного дійства і переживання допомагає незрячим людям відчувати себе рівними серед рівних.

Австрійське телебачення нині надає аудіоописовий коментар 17 відсотків всіх спортивних подій в країні, розповів австрійський коментатор.

— Ми щиро сподіваємося, що ця практика стане звичною для

України і після Євро-2012. Зараз ми навчаємо мистецтву аудіоописового коментаря волонтерів. Але незабаром це може стати професією, адже вони зможуть допомогти незрячим побачити не тільки спортивні змагання, а й інші соціально важливі події, — переконаний голова Національної Асамблеї інвалідів України Валерій Сушкевич.

Зелений коридор — червневий привілей

Іван ШЕВЧУК, «Урядовий кур'єр»

ЧЕРЕЗ КОРДОНИ. Українські та молдовські митники, а також представники Місії Євросоюзу з прикордонної допомоги Україні та Молдові зібралися в Одесі, щоб визначитися із напрямками співпраці на найближчий час. У такому форматі зустріч проводилася вперше, однак не схоже, щоб цей млинець був нанівець.

Учасники перемовин навіть перетримали регламент, оскільки, як пояснив потім голова Державної митної служби України Ігор Калетнік, діалог виявився «надто практичним та цікавим».

Нагальне завдання перед митниками поставив чемпіонат Європи з футболу. На це спортивне дійство до України має завітати майже півтора мільйона туристів. Заплановано цілу низку заходів, що повинні полегшити їм перетин кордону, а також забезпечити ритмічну роботу всієї транспортно-торгівельної інфраструктури. Для суб'єктів зовнішньоекономічної діяльності, що возитимуть свої товари під Євро, буде запроваджено спрощені митні декларації — вони міститимуть у десять разів менше граф для заповнення, а також можуть бути написані від руки та ще й іноземною мовою. Щодо звичайних туристів, то їм запропонують так звані «зелені коридори Євро», де буде застосовано метод єдиної зупинки: це коли в одній точці і митники, і прикордонники обох держав залагоджуватимуть усі питання, пов'язані з перетином кордону.

На жаль, не всі ці послаблення призначені для постійного вжитку. Головний митник України Ігор Калетнік зазначає: «Частина з них діятиме виключно під Євро-2012, але ми їх можемо розглядати і як пілотний проект. Якщо під час Євро-2012 ця система покаже свою ефективність, то певні напрацювання ми зможемо залишити назавжди».

Подальша доля новацій залежатиме від того, якою мірою вдасться поєднати спрощені процедури з належним рівнем контролю на кордоні.

Тим часом певний позитив для причетних до Євро-2012 мають створити і раніше започатковані програми. «Ефективно почав діяти договір про першочерговий пропуск плодоовочевої продукції», — каже Ігор Калетнік. — А для Одеської, Вінницької та Чернівецької областей це дуже важлива складова». Поза тим хороші результати дає запроваджена на українсько-молдовському кордоні система, що сповіщає про утворення понаднормових черг. Позитив тут у тому, що вже кілька місяців вона не спрацьовувала. До певної міри на кордоні напрацьовано й елементи щойно згаданої єдиної зупинки.

На одеській зустрічі неодноразово згадували добрим словом перший спільно керований пункт пропуску (СКПП), що був відкритий за підтримки Місії Європейського Союзу з прикордонної допомоги Молдові та Україні (EUBAM). Понад місяць тому він запрацював на базі пункту пропуску «Бричень-Росошани». Проект передбачає, що контроль на в'їзді та виїзді проводитимуть на території України, в Росошанах (Чернівецька область), а дії прикордонних та митних служб Молдови та України буде об'єднано, спрощено та оптимізовано.

Це дає змогу істотно скоротити час, потрібний для перетину кордону туристами та для оформлення товарів. Уникнувши дублювання своїх дій у процесі перевірки, прикордонні служби обох країн зможуть заощадити людські та технічні ресурси. Тож хоч пілотний проект і розрахований на півроку, українці й молдовани вже зараз прагнуть поширення такої практики.

Кубок Анрі Делоне мандруватиме Україною й Польщею

ОГЛЯДИНИ. З 20 квітня по 26 травня 2012 року шанувальники Євро-2012 матимуть унікальну можливість побачити зблизька головний трофей чемпіонату Європи 2012 року з футболу — Кубок Анрі Делоне. Починаючи з відмітки 50 днів до першого матчу турніру, і протягом місяця триватиме рекламна кампанія, яка пройде в 14 містах двох приймаючих країн.

Трофі-тур стартує 20 квітня у Варшаві, після чого пройде всією Польщею та Україною, перш ніж завершиться 26 травня в Одесі.

Як повідомляє місцевий оргкомітет, кожне місто-господар зустрічатиме Кубок урочистим парадом. Учасники перенесуть трофей в спеціальне місце, де протягом наступних двох днів він буде доступний для широкого загалу.

Трофі-тур УЄФА супроводжуватимуть визначні футболісти та Друзі Євро-2012, включаючи послів Євро-2012 — Андрія Шевченка, Олега Блохіна, Андрея Шармаха і Збігнева Бонєка.

На кожній зупинці турне вболівальники зможуть сфотографуватися з кубком, помилуватися повітряною кулею заввишки 35,5 метра, що імітує цей трофей. Для гостей заходів будуть організовані розважальні програми, а окремі щасливчики зможуть стати володарями квитків та футбольних м'ячів.

З ПЕРШИХ ВУСТ

Досвідчений півзахисник **Анатолій ТИМОЩУК:**

«Нас надихає подвиг Греції»

ФОТО УНІАН

Віце-капітан збірної України Анатолій Тимошук розповів uefa.com про підготовку України до Євро-2012, рівняння на збірну Греції, Олега Блохіна та суперників по груповому турніру.

— Ажіотаж в Україні навколо Євро зростає з кожним днем. Я це прекрасно відчуваю навіть у Мюнхені. Про це говорять і мої друзі, рідні, з якими постійно спілкуюся. Ключові теми розмов — квитки на ігри, якість стадіонів. Люди справді чекають на початок турніру. І це ще не межа. Словом, під час Євро очікую божественної підтримки наших співвітчизників. При цьому, гадаю, що будь-яка збірна, яка виступатиме в Україні, не матиме нагоди скаржитися на відсутність уваги фанатів.

— Як сприйняли повернення на тренерський місток збірної Олега Блохіна? Чи змінилися його характер, вимоги, ставлення до гравців, методи управління командою?

— Гадаю, якщо національна федерація дійшла висновку знову звернутися до послуг цього фахівця, отже, у цьому є сенс, значить, були проблеми, які слід було вирішувати таким чином. Мені і, як, мабуть, більшості гравців, які пройшли випробування чемпіонатом світу-2006, досить комфортно працювати з Блохіним, з його помічниками.

За великим рахунком, за чотири роки Блохін не змінився. Йому нині складніше — у збірній багато молодих виконавців, і до кожного потрібно знайти індивідуальний підхід. На ЧС-2006 поїхало багато досвідчених хлопців, їм по кілька разів пояснювати нічого не потрібно. Головне було — задати напрям. Нині ситуація змінилася, і Блохіну також доводиться змінюватися, пристосовуватися до неї. Однак тренувальний процес за своєю суттю залишився таким, як був.

Стиль гри нинішньої команди дещо відрізняється. Вона стала сучаснішою. І на те є об'єктивні причини. Прийшли нові хлопці, та й футбол не стоїть на місці. Грати так, як ми грали шість років тому, вже не можна.

— Наскільки важлива роль лідера в сучасному футболі?

— У сучасній команді лідерів має бути кілька. Чим більше — тим краще. Лідер повинен бути в кожній лінії. Щодо себе, то я утримаюся від відповіді. Нехай мої дії коментують інші. Просто я роблю все, щоб бути лідером і на полі, і за його межами. Щоб партнери могли на мене покластися в будь-який момент.

— Ігор Семшов, півзахисник збірної Росії і ваш колишній партнер по «Зеніту», розповів, що спостерігав за жеребкуванням фінальної стадії разом із вами. Ви з успіхом відіграли в цій країні два з гаком сезони — не шкодуєте, що на Євро Україна з Росією не потрапили в одну групу?

— Якби ми грали з Росією, все було б набагато цікавіше. Особисто для мене, бо в російській збірній грає багато моїх друзів. Вважаю, що Росія потрапила чи не в найслабшу групу на Євро, проте цю групу все одно не назвеш проходною. Польща, Греція, Чехія — суперники для Росії ще ті. Щодо нашого квартету, то він виглядає солідніше. Кожен опонент надзвичайно небезпечний. Якщо ми вийдемо в плей-оф і нам випаде Росія — лише радітимемо. Проти друзів грати цікаво.

— З вашим першим суперником — збіркою Швеції — минулого року ви грали двічі. Наскільки корисним може виявитися цей досвід? Які ігрові якості шведської команди ви б відзначили і чого від неї слід очікувати в Києві?

— Відзначив би характер шведів і постійну готовність до боротьби. Гра цієї збірної за стилем схожа з українською. А ще у грі шведів багато заложить від дій Ібрагімовича. Він — лідер і найкращий гравець команди. Проте шведи завжди виглядають єдиним колективом і не мають проблем з бойовим настроєм.

— Розкажіть про ваше перше спілкування з Франком Рібєрі після жеребкування Євро-2012, яке звело Україну та Францію в одну групу.

— Приїхав уранці після жеребкування на базу «Баварії» і кажу: «Ну що, Франку, вляпалися ви?» Повірте, їм з нами легко не буде. Так, ми в останній очній зустрічі в Донецьку прогнали — 1:4, але рахунок був не по грі. Просто французи тоді провели вкрай сильну і вдалу кінцівку, забивши три голи упродовж останніх п'яти хвилин. Повторення історії не буде. Франк, зрозуміло, теж згадає До-

нецьк, жартує наді мною. Нахваляється, що Франція розбереться з нами так само і на Євро. У такому ключі ми спілкувалися неодноразово. Але все — на рівні жартів, по-доброму.

— Ще одного свого опонента — збірну Англії — Україна перемогла в Дніпропетровську в останньому очному поєдинку восени 2009-го. Втім, відтоді англійська команда істотно змінилася. На вашу думку, вона стала сильнішою?

— Наша гра з Англією — з тією віддачею, силовою боротьбою, жагою до перемоги — була близька до того, аби назвати її кращою для України. Але якщо ми не стали сильнішими тоді, то ми просто зобов'язані стати сильнішими зараз. На Євро нам відступати нікуди. Нам потрібно викластися навіть не на 100%, а на 150%, якщо це можливо. Щодо Англії, то вона, звичайно, змінилася. Як саме, нам ще належить проаналізувати. Мені видається, що рівень англійського чемпіонату трохи впав, і це мало позначитися на рівні гри національної команди. Але недооцінювати англійців не можна. Вони завжди були сильні, плюс — скупили за гучними перемогами.

— Ваш тренер зазначив, що для України вихід до чвертьфіналу є завданням-мінімумом. У такому разі, який підсумок турніру для України слід вважати успішним?

— Нам слід налаштовуватися на максимум — тільки на перемогу в турнірі. Щоб виступити успішно, зобов'язані демонструвати максимум своїх можливостей протягом усього чемпіонату. Навіть більше! Плюс на вищому рівні має бути не тільки самовіддача, а й реалізація моментів. Сильний опонент не дасть нам створити багато можливостей для взяття воріт. Якщо таких у нас буде одна-дві, їх треба неодмінно втілювати в голи.

Є гідний приклад — збірна Греції. Вона кілька разів перемагала з мінімальним рахунком — 1:0, але при цьому перемагала! За рахунок відмінної реалізації моментів, ефективного використання «стандартів» вона пройшла всю дистанцію і стала чемпіоном. Для нас це — чудовий орієнтир. Чим вищий буде у збірній України відсоток реалізації, тим більша ймовірність, що вона досягне успіху.

Підготувала Оксана ГОЛОВКО,
«Урядовий кур'єр»

ПРОГНОЗИ

Перший матч на європейській першості дружина Олега Блохіна зіграє зі скандинавською командою. Торік 10 серпня в товариській зустрічі між цими суперниками сильнішими виявилися гості. На другій компенсаторній хвилині поєдинку Тобіас Хюсен після передачі Свенссона уникнув офсайдної пастки і забив єдиний переможний м'яч.

Слід зазначити, що з різних причин у харківській грі не змогли взяти участь провідні виконавці нашої збірної — Олександр Шовковський і Ярослав Ракицький, Андрій Ярмоленко і Олег Гусев.

— Не можна тренуватися разом лічені дні, а потім виграти у збірної Швеції, яка виступає в незмінному складі впродовж кількох років, — таким виявилось коротке резюме головного тренера синьо-жовтих.

Увечері 11 червня на оновленому «Олімпійському» Анатолій Тимошук та його партнери намагатимуться розпочати дебютний для української збірної фінальний турнір чемпіонату Європи з позитивного результату.

Як готується до стартового поєдинку групи Д наш суперник, розповів журналістам наставник шведів Ерік Хамрен:

Про тренувальну базу під Києвом

«Кожен тренер вирішує, що краще для його команди. Для нас найкраще базуватися в Україні. Я був радий, що ми гримемо всі три гри на груповому етапі в Києві. Нам не потрібно буде багато подорожувати й витратити зайву енергію. Але це деталі, найголовніше — як ти дієш на футбольному полі.

При цьому я не бачу проблем у тому, що збірні України та Швеції тренуватимуться одночасно на базі київського «Динамо» в Кончі-Заспі. Вони знатимуть про нас майже все ще до того, як ми приїдемо в Україну, а ми вивчатимемо їх. І не думаю, що в нас

Головний тренер збірної Швеції

Ерік ХАМРЕН:

«Не збираємося виходити на поле з піднятими руками»

залишитися багато таємниць одне від одного. Звісно, щось ми триматимемо в секреті».

Про зустріч з господарями

«Якщо подивитися на статистику змагань з інших видів спорту, то завжди важко розпочинати турнір проти домашньої команди. Це буде непросте випробування для нас. Тим більше, що збірна України останнім часом показувала дуже хороші результати, вона не програвала вже в п'яти зустрічах. Але приїде багато й наших уболівальників. Весь стадіон буде жовто-синім, а нам подобаються ці кольори.

Перша гра на турнірі важлива, але від неї залежить не все. Наприклад, Швеція перемогла на старті попереднього чемпіонату Європи в Австрії та Швейцарії. Але згодом зазнала поразок від збірних Іспанії та Росії й у підсумку не вийшла з групи. Перший матч завжди важливий, але якщо не досягти результату в

другій і третій грі, то стартовий успіх знецінюється».

Про фаворита нашого квартету

«У групі Д є дві великі футбольні нації: Англія і Франція. Нам з Україною буде однаково важко: ми — команди приблизно одного рівня. Якщо дивитися реально, саме фаворити мають виходити з нашого квартету. Але я не з тих людей, хто дивиться на речі лише реально. Інакше я не був би тренером. У житті завжди є місце мріям. Тож обидві синьо-жовті збірні цілком можуть пробитися до наступного раунду змагань.

Щодо британців, то мені складно сказати, як зміниться їхня гра після відставки італійця Фабіо Капелло. Вони проведуть кілька товариських матчів перед початком турніру, й ми зможемо це побачити. Але футболисти залишаються ті самі. «Три Леви» — традиційно сильна команда, і з будь-яким наставником це буде непростий конкурент».

Про Златана Ібрагімовича

«Швеція — маленька країна. У нас не так багато висококласних футболістів, як, приміром, в Англії або Франції. Тому нам

ВІЗИТІВКА

ЗБІРНА ШВЕЦІЇ

У кваліфікації Євро-2012 жовтосині стали найкращими серед команд, що посіли другі місця.

Найкращий результат на Євро: півфіналіст 1992 року.

Тренер: Ерік Хамрен.

Найкращий бомбардир: за всі часи — Свен Рюдель (49); нинішній склад — Златан Ібрагімович (28).

Найбільша кількість матчів: за всі часи — Томас Равеллі (143); нинішній склад — Андерс Свенссон (123).

КВАЛІФІКАЦІЯ Євро-2012

Група Е: друге місце

Найкращий бомбардир: Златан Ібрагімович (5)

Не пропустили жодного матчу: Мікаель Лустіг, Себастьян Ларссон, Кім Челльстрем, Йохан Ельмандер (10)

Право зіграти на полях України та Польщі шведи виборили в завершальному матчі зі збірною Нідерландів, яка виграла до цього дев'ять зустрічей поспіль. На домашній арені «Росунда» команда Хамрена дала бій фавориту і вирвала життєво необхідну перемогу з рахунком — 3:2.

потрібний певний талант: щоб у провідних гравців не було травм, вони не виявилися надто втомленими й не втратили своєї фізичної форми. Якщо ми хочемо досягти результатів улітку, маємо бути готові на 100%. Інакше фаворити, у складі яких більше висококласних виконавців, перемагатимуть нас, навіть якщо будуть готовими відсотків на 80.

Особливі надії покладаю на нашу найяскравішу зірку — Златана Ібрагімовича. Форвард проводить блискучий сезон в італійському «Мілані». Златан став лауреатом щорічної премії «Оскар дель Кальчо», яку вручають найкращому гравцеві італійської серії А минулого сезону».

Залишається додати, що 54-річний Ерік Хамрен очолює збірну Швеції з 4 листопада 2009 року. До цього працював із норвезьким «Русенборгом» і данським «Ольборгом». За час перебування наставником шведської команди двічі зустрічався з Україною. 9 лютого 2011 року збірні зіграли у фіналі товариського турніру на Кіпрі внічию — 1:1, а в серії післяматчевих пенальті українці під керівництвом Юрія Калитвинцева перемогли з рахунком — 5:4. 10 серпня шведи обіграли господарів у товариському матчі в Харкові.

Скандинавський джокер із Кенії

ДЕБЮТАНТ. Три голи в принциповому матчі з «Аяксом» укотре підтвердили клас шведського нападаючого Джона Гвідетті. Орендований у «Манчестер Сіті» 19-річний гравець яскраво засяяв у складі «Фейєноорда» і вже встиг зробити два хет-трики в матчах вищого дивізіону чемпіонату Голландії. Дивовижне досягнення, якщо врахувати, що свого часу він босоніж ганяв м'яч вулицями Найробі.

Хоча Гвідетті народився в Стокгольмі, частину дитинства він з батьками провів у Кенії і займався футболом почав саме там. Після повернення до Швеції Гвідетті став займатися в клубі «Браммапойкарна», відомому на всю країну системою підготовки молоді. Коли нападаючому виповнилося 16, він знову поїхав за кордон. Цього разу — в «Манчестер Сіті», куди його «посватав» шведський фахівець Свен-Йоран Ерікссон. Хоча талановитому футболістові вдалося переконати «городян» в своїй профпридатності, його віддали в оренду, щоб він мав постійну ігрову практику.

З переходом до «Фейєноорда» Гвідетті не помилився. У 20 матчах чемпіонату Нідерландів він забив 19 м'ячів і нещодавно був названий одним голландським журналом

«культовою фігурою». Ця любов обопільна.

— Насолоджуюся футболом у Нідерландах. «Фейєноорд» як велика сім'я, а Роттердам — місто, де пристрасно люблять футбол, — запевняє форвард. З кожним новим голом усе більше уболівальників і журналістів закликали тренера збірної Швеції Еріка Хамрена спробувати Гвідетті з прицілом на Євро-2012. 29 лютого форвард дебютував у складі національної команди в товариському матчі проти Хорватії (3:1).

— Тепер він знає, як важко грати за збірну Швеції, — зазначив після впевненої перемоги в Загребі лідер гостей Златан Ібрагімович. — Дебют відбувся, далі Гвідетті гратиме за національну збірну все краще і краще. Було б добре, якби новачок відзначився у першому ж матчі, але і без забитого гола він повинен бути задоволений своєю грою.

Капітан «Тре Крунур» впевнений, що талановитий юнак може істотно підсилити збірну Швеції.

— Йон належить до футболістів, які мають щось особливе, — наголосив Златан. — На Євро-2012 у всіх команд будуть джокери. Нашим стане Джон Гвідетті. Вже немає жодних сумнівів, що він візьме участь в цьому турнірі.

Златан Ібрагімович: «Українці, звісно, мають перевагу свого поля, однак у них немає... Ібрагімовича»

ПРЯМА МОВА

Олег БЛОХІН, головний тренер збірної України:

— Шведська збірна — добре організована, добротна команда. У плані віддачі шведи, як і всі скандинави, мають дуже впевнений вигляд. У цієї збірної достатньо досвідчених гравців, які вирізняються ігровою дисципліною і хорошим вишколом. На чемпіонатах світу та Європи шведи не досягають високих результатів, однак беруть участь у них із заavidною постійністю.

Ларс-Оке ЛАГРЕЛЛ, экс-президент Шведського футбольного союзу:

— Ми граємо сім-вісім місяців на рік, тоді як наші суперники можуть дозволити собі 12 місяців. Тож аби дістатися кожного фінального турніру, необхідно важко працювати. У країні наших масштабів немає жодних передумов для того, щоб виступати в кожному фінальному турнірі. Проте якщо ми зіграємо у двох вирішальних стадіях із трьох, це буде видатне досягнення.

Массиміліано АЛЛЕГРІ, головний тренер «Мілана»:

— У переможному поєдинку з «Ромою» в 29-му турі обидва м'ячі забив шведський форвард Ібрагімович. Останній гол виявився ювілейним — п'ятдесятим у червоночорній футболці міланського клубу. Після перерви лідер бомбардирської гонки взяв гру на себе і змінив ситуацію на полі. На мій погляд, разом з Ліонелем Мессі та Крістіану Роналду Златан входить до трійки найкращих футболістів світу.

Мартен СТЕКЕЛЕНБУРГ, воротар «Рому»:

— Златан Ібрагімович справді дуже сильний форвард, який забиває чимало важливих м'ячів. Він виграв чемпіонський титул у найсильніших футбольних лігах Старого Світу. Сьогодні він, безперечно, найяскравіша зірка італійської Серії А. Я б дуже хотів, щоб він грав за мою команду.

Їхала Хима з Єрусалима...

Оксана ГОЛОВКО,
«Урядовий кур'єр»

Чекати не дочекаюся середини травня. Щоби гайнути швидкісним корейським поїздом до родини в б'к Харкова. Можна було б, звісно, й експериментальним Крюківського вагонобудівного, який вже тиждень курсує між двома українськими столицями. Та боюся, що порівняння наштотує на думку, чи взагалі треба було заводити відтопінговані «Хюндаї» й «Шкоди»? А просто кілька років тому вкласти у вітчизняне виробництво, не доводити його до вогню (лише щороку на заводі двічі виникали пожежі, природу яких вдмливому читачеві пояснювати не треба).

Тож поїду корейським, з цивілізованими ватерклозетами і комп'ютерами. До речі, втішилася, що керувати ними машиністів учинитимуть в рідних Лубнах — у центрі професійної освіти Південної залізниці. Тобто, проект впровадження швидкісного залізничного руху в ді!

Залишається лише дочекатися... сучасної колії. Бо нині розвивати обидну швидкість до 150 кілометрів східноазійському чудові вдасться не скрізь. Це в них там понад 200 км звичне вилізе, а в нас на більшості ділянок і при вдвічі меншій швидкості рейки «розкодируються».

А поки головне управління координації робіт з підготовки і проведення Євро-2012 разом з польськими колегами розробляє маршрут для 1500 шведів: вони прибудуть поромом до польської Гдині, затім у Гданськ, звідки потягом до Хелма, де пройдуть паспортний і митний контроль та організовано пересядуть на українські поїзди.

Імовірно, це будуть звичайні пасажирські, як і на маршруті, який планує організувати один з туроператорів, аби показати іноземцям Україну від Сходу до Заходу. Швидкісних завезли лише два, до Євро обіцяють ще чотири. А коли б кілька років тому вклали у вітчизняне виробництво...

Повірносно до шведів. Як відомо, з 16 команд-учасниць, окрім нашої збірної, бажання базуватися в Україні виявили ще дві. Французькі футболісти обрали обладнану якнайкраще базу донецького «Шахтаря» в Кірші, а шведські — київського «Динамо» в Кончі-Засті. І оскільки підопічні Еріка Хамрена всі три матчі групового турніру проведуть на «Олімпійському», то й їхнім фанам пряма дорога до Києва.

Однак оселитися вони вирішили не в готелях, ціни на які здатні налякати будь-кого, а в наметах на Трухановому острові. І намети, і їжу привезуть свою, заплащать місту 35 євро за людину за те, що комунальні служби забезпечать кемпінг-табір водопостачанням, каналізацією та електрикою.

Отже, коли в твоїх жилах теж кров вікінгів, ночувати просто неба посеред Дніпра у червні — це як «кілька зірок» для більш рафінованої публіки. А саме на таких розрохаються лівці готельного щастя. Днями колега підкинула в аську посилаання із зазначенням «То МИ дурні чи бідні???» А може просто хитрі? Не перехитрити б самих себе...

P.S. Німецьких журналістів, які приїхали в Україну для перевірки стану готовності до Євро-2012, «маринували» на митниці, вимагаючи хабаря? Оскільки у них не було такого редакційного завдання, хлопці вирішили стояти «за безлатою».

Митники завірили, що цей інцидент стане предметом внутрішнього службового розслідування, а провівши його, виснесли вердикт: німецькі журналісти простояли лише... 3 години 59 хвилин.

Кореспонденти «Урядового кур'єра» проїхалися Україною зі Львова й Луцька до Харкова й Донецька, аби з'ясувати, чи рівною буде головна дорога європейської першості

Волинь: знайомство починається з митниці

Підготовка до непересічної спортивної події «підтягнула» в польському регіоні дорожнє будівництво, готельне господарство та сферу харчування. Торік масштабні роботи з реконструкції проведено на міжнародній автомобільній трасі М-07, що з'єднує Київ і Берлін. Саме нею, як очікується, із Західної Європи й прибуде основний потік туристів, котрі заохочуть на власні очі побачити футбольні баталії. До напливу їх нині вже готова й інфраструктура міжнародного автомобільного переходу «Ягодин», рухатися територією якого автомобілі зможуть відразу 26 смугами. Для прискорення процедури прикордонний контроль у період заїзду гостей на чемпіонат і їхнього від'їзду додому здійснюватиметься спільно з польською стороною.

Вдвож згаданої вище траси, як і вдвож більшості інших автомагістралей регіону, в ході підготовки до зустрічі з кордонними гостями знесли тисячі багаторічних тополь. У повенні роки їх насаджували вдвож автодоріг зі стратегічних міркувань: щоб аби розлогі крони дерев за потреби могли ховати колони військової техніки. Але з часом масивні стовбури, що були майже впритул до асфальтного покриття, на трасах з інтенсивним рухом стали причиною багатьох трагедій. Тепер автомобілісти, яких через певні аварійні обставини знесло із дорожнього полотна, мають більше шансів на порятунк.

— Після сходження снігу і потепління ми уже відремонтували сотню кілометрів інших доріг. Зокрема провели першочерговий ямковий ремонт на трасі Луцьк — Львів, — розповів начальник служби автомобільних доріг

Завітавши в таку зону відпочинку, дехто захоче дивитися футбол по телевізору

в області Анатолій Посполітак. — Водночас проводимо санітарне прибирання вдвож доріг загальнодержавного значення і вже вивезли на звалища десятки тонн зібраного сміття.

Зорієнтуватися в дорожній ситуації іноземним туристам допоможуть десятки встановлених інформаційних знаків, на яких назви населених пунктів зазначено й англійською.

Майже готові до прийому гостей і численні заправки, кафе, готелі, відпочинкові зони, розташовані вдвож траси «Ягодин — Луцьк — Львів».

Дорогою до Львівської області є ще кілька схожих закладів, у яких

мандрівники зможуть випити чашку кави, підкріпити сили, а за потреби й заночувати. Правда, очікується, що певний бар'єр між гостями та обслуговуючим персоналом створить брак людей, які б вільно володіли англійською та іншими західноєвропейськими мовами. Але практика показує: якщо одні мають гроші й хочуть отримати послугу, а інші хочуть ці гроші заробити — спільну мову вони таки знаходять!

Житомирщина: чекаємо грошовитих і здорових

Їхати такою дорогою — насолода

Незвично морозна і сніжна зима стала суворим, але справедливим екзаміном, який оцінює роботу дорожників з модернізації автомагістралей на «відмінно». Зрозуміло, що це тишіть і самих «екзаменованих», і водіїв, які вже звикли, що неодмінним атрибутом весняного потепління є початок масштабного ямкового ремонту навіть на дорогах міждержавного значення. Та нині в ньому на ділянці дороги Київ — Чоп, що проходить територією Житомирщини, потреби немає.

Більш того, дорожня розмітка після зими — ніби щойно нанесена, а яскраві й раціонально розміщені дорожні знаки — як у поїсничку з організації дорожнього руху. Не менш приємно, що українськомовні інформаційні стени через кілька десятків метрів обов'язково дублюються англійською, а обабіч траси повиростали численні АЗС, СТО і

споруджені замість колишніх природних «забігайлів» архітектурно довершені міні-комплекси для харчування і відпочинку мандрівників. Та за поганою традицією, рідко яка бочка меду обходиться у нас без ложки дьогтю, і підтвердженню цьому теж вистачає. Так, можна лише уявити подив і спантеличення іноземця, який зупиняється відпочити на прекрасно облаштованому зусиллях лісівників рекреаційному майданчику в сосовому масиві поблизу села Березівки. Автодорожники для зручності мандрівників навіть передбачили тут додаткову смугу на дорозі, щоб було де поставити автомобіль. Ось лише чомусь у суцільному боксовому огороженні-відбійнику обабіч магістралі — жодного роз'їзду для проходу аж доки сягає око. Звісно, одягненим у штани чоловікам переступити через таку перепону — не проблема, чого не скажеш

про жінок, яким доведеться піднімати подолі. Тож варто обладнувати відстійники дорожні роз'їзди знаками «Інша небезпека», щоб уберекти від аварій водіїв, «осліплених» несподіваним привселюдним стриптизом. До речі, після подорожі між Житомир і Новоградом-Волинським мимоволі закрадається думка, що чи то дорожники не дружать із медиками, чи то у населених пунктах обабіч дороги — жодного ФАПу чи лікарні. В усьому разі, дорожні знаки з інформацією про них я чомусь не побачив. Не менш спантеличує, що поблизу дорожнього роз'їзду перед обласним центром з боку Чопа є навіть величезний щит з інформацією про музей самоцвітів у... Володарському-Волинському, а ось на всьому шляху з Новограда-Волинського до обласного центру чомусь жодних повідомлень про історичні й культурні рідзинки Житомира.

СПЕЦПРОЕКТ «УК»

Далеко та легко, а близько та слизько

ПРЯМА МОВА

Мартін КАЛЛЕН,
операційний директор УЄФА:

— Найбільше питань викликає дорожнє-транспортна інфраструктура, оскільки стан доріг в Україні залишає бажати кращого... На будівництво нових потрібно років 30...

Борис КОЛОСНИКОВ,
віце-прем'єр-міністр України:

— Завершення всіх дорожніх робіт у містах і між ними ми плануємо на весні — у квітні-травні. І хоча УЄФА вважає пріоритетним транспортним напрямком авіацію, все, що можна буде зробити для поліпшення сполучення між містами Євро, буде зроблено.

Донецчина: наступна зупинка — «Все готове»

До досить колоритного порівняння вдався нещодавно голова Донецької облдержадміністрації Андрій Шмигаль, коли зайшовши по тушесні автомагістралі, які ще належить відремонтувати за пару місяців, що залишилися до старту Євро-2012. «...Там, біля літака у Вуглегірську дорога така, немов пам'ятник поставили саме за те, що він розбомбив цю дорогу...» — пожартував він. Репліку оцінили. І тепер жителі області навипередки підказують території, де також є резон встановити схожий знак. Хоча вони одночасно бідкаються — мовляв, де тоді набрати стільки літаків?..

Не секрет, стан місцевих доріг під час підготовки до проведення Євро-2012 в Донецьку завжди перебував на особливому контролі. І за останні роки в місті та області й справді немало зробили для поліпшення автошляхів. Особливо це помітно в центральних районах міста на маршрутах, якими пересуватимуться учасники та гості чемпіонату. Взятися впровадити шляхи й за межами мегаполісу, а одним із найбільших проєктів стало будівництво об'їзної дороги, завдяки якій вдалося б вивести з центру міста транзитний транспорт. Втім, на жаль, через проблеми з фінансуванням, впровадити із цим до Євро-2012 все ж не вдалося (на відміну від Донецька та на магістралі на Запоріжжя в районі Кірша, — визначив пріоритети керівник облдержадміністрації. — Також триває ремонт ділянок об'їзної шляхи з боку Макіївки та на інших напрямках».

На зупинці у вигляді футбольних воріт крісла — точні копії встановлених на «Донбас Арені»

ки вирішити зробити своєрідний обов'язковий мінімум.

«До початку чемпіонату насамперед потрібно добудувати дорогу на Ясинуватський розв'язок при в'їзді до Донецька та на магістралі на Запоріжжя в районі Кірша, — визначив пріоритети керівник облдержадміністрації. — Також триває ремонт ділянок об'їзної шляхи з боку Макіївки та на інших напрямках».

Безпосередньо в місті дорожні служби активно приступили до весняного ремонту доріг. Причому фавішці стверджують, що від попереднього 45 мільйонів гривень, а до 10 червня відбудеться вже в наступному році, а по

Полтавщина: аби свисток — доберемось у строк

Автодорожники краю стараються, готують дороги, якими вболівальники діставатимуться на матчі у Харкові й Донецьку, чудово розуміючи, що туристи й футбольні фани приміром з Туманного Альбіону їхатимуть не «Тавріями» чи «УАЗами», і тим більше не «Нивами», а технікою, якій страшно нерівності на дорогах.

Із Києва через Полтавщину на Євро-матчі наприклад у Донецьку можна проїхати кількома маршрутами-напрямами. Один з них Бориспіль—Дніпропетровськ. Другий — доїжджаємо до Решетилівки, тут повертаємо праворуч і рухаємося автодорогою Р-52 Царичанка—Дніпропетровськ—Решетилівка. Є ще один маршрут (і він, мабуть, найважливіший), що

сполучає Київську, Харківську, Луганську й Донецьку області: Київ—Харків—Довжанський. Вірогідно, саме цією дорогою переміщатиметься найбільша кількість перевізників та поціновувачів гри мільйонів. Цю «артерію» ремонтують з минулого року. Зокрема над чим працює підприємство «Південзахідшляхбуд», яка фінансується за рахунок кредитних коштів Світового банку.

Дорожні будівельники працюють на межі Полтавської області. Їхні найближчі плани — якнайшвидше дійти з реконструкцією та капітальним ремонтом до Пирятини. Але хто бачив їхню роботу, той визнає, що на якість дорожніх темпів не впливають. «Будують на совість, щоб і після чемпіонату не соромно було дивитися людям в очі», — каже перший заступник начальника Служби автомобільних доріг у Полтавській області Дмитро Кобченко.

Дмитро Кобченко каже, що монтаж балок і прольотних споруд на будівництві мосту через річку Сулу тривав і взимку. Зараз потепліло, тому почали облаштовувати земельне полотно.

Реконструкція дороги тривала навіть взимку

Харківщина: про Європу і нужду

Однією з головних трас Євро-2012, що ведуть до Харкова, безперечно, буде Белгородське шосе. Так місцеві мешканці називають ділянку дороги, яка пролягла на магістралі Москва — Сімферополь, від пункту пропуску «Готіва», що знаходиться на українсько-російському кордоні, до першої столиці. Адрже менше 100 кілометрів відділяють її від Белгорода, і не виникає жодних сумнівів у тому, що російські футбольні вболівальники та їх гості з більш далекого зарубіжжя саме цією дорогою опішшатимуть на фінальні матчі чемпіонату. Тож метою нашого пробного маршруту цим відрізком шляху й стало «інспектування» стану самого асфальтового полотна, інфраструктури, усіх тих плюсів і мінусів, які очікуватимуть футбольних туристів під час поїздки.

Автомобільні шини м'яко і навіть лагідно шурхотять під колесами, лише зрідка, на прогумованих пішохідних переходах, глухо по кілька разів бують: «фут-бол, фут-бол». Дорожня розмітка, хоч дещо й підітерлася під снігом та льодом, проте не виглядає занегаханною. Узбіччя теж вражають печаткою недавнього суботника. Закописаний муркотінням двигуна і плавними вигинами траси мимовільно набуває зв'язок з реальністю: не вваж за «Готівкою» починається Європа? Обабіч, ледь не на кожному кілометрі, стильні та витюваті кафе, ресторани, пункти обміну валют, мінімаркети, пункти автосервісу, АЗС... Стоп. Шось

Цільності і об'єктивності картини ради, обстежили кілька таких споруд. Ось тут вже полуда європейськості розбилася на друзки. Нас, звісно, як і сусідів-росіян, котрі ще кілька років тому мріяли хоча б про такі зручності біля траси, цими «шпаківнями» не налякаєш. А ось звиклих до сантехнічного комфорту європейців навіть таке просте питання, як де помити руки, явно заведе у глухий куток...

А ЯК У НИХ

Польський прем'єр поставив дорогам «три з плюсом»

АВРАЛ. Про це Дональд Туск, за інформацією місцевих ЗМІ, заявив у Варшаві два тижні тому. За його словами, Польща не встигне до Євро-2012 ввезти в експлуатацію значну частину нових доріг, які раніше планувалося збудувати до початку чемпіонату. Відповідні служби не встигають підготувати дороги з об'єктивних і суб'єктивних причин, серед яких «людський фактор», проблеми інвесторів, фінансова криза та погодні умови.

Д. Туск наголосив, що уряд бере на себе частину відповідальності за нереалізовані проєкти з реконструкції доріг. За останніми даними, у Польщі до Євро-2012 не будуть добудовані автостради А1 та А4 та залишається під питанням введення в експлуатацію автостради А2, що має поєднати Берлін з Варшавою. А4 є найдовшою польською автострадою та продовженням європейської міжнародної дороги Е40 і мала пролягати до кордону з Україною.

ЕКСКЛЮЗИВ

Екс-півзахисник київського «Динамо» і збірної СРСР Олексій МИХАЙЛИЧЕНКО:

«З Гуллітом нам було про що згадати»

ДОСЬЄ «УК»

Олексій МИХАЙЛИЧЕНКО. Народився 30 березня 1963 р. в Києві. Вихованець футбольної школи «Динамо». Заслужений майстер спорту. Заслужений тренер України.

Атакуючий півзахисник київського «Динамо». У вищій лізі зіграв 137 матчів, забив 37 м'ячів. Чемпіон країни 1985, 1986, 1990 рр. Володар Кубка СРСР 1982, 1985, 1987, 1990 рр.

Кращий гравець СРСР 1988 р. за результатами опитування щотижневика «Футбол».

Чемпіон Італії у складі «Сампдорії» 1991 р. Чемпіон та володар Кубка Шотландії у складі «Глазго Рейнджерс» 1992, 1993, 1994 рр.

За молодіжну збірну зіграв 14 матчів, забив 7 м'ячів. У складі збірної СРСР провів 43 гри, відзначився 9 разів. Олімпійський чемпіон Сеула-1988, віце-чемпіон Європи-1988.

Головний тренер київського «Динамо» 2002–2004 рр. На чолі молодіжної збірної України став срібним призером чемпіонату Європи-2006.

Головний тренер національної збірної України 2008–2009 рр.

21 жовтня 2011 р. призначений спортивним директором київського «Динамо».

Фото УНІАН

① 1988 рік. Фінал ЧС. Олексій Михайличенко проти Марко ван Бастена. ② 1977 рік. Тренер юнацької команди «Динамо» Анатолій Бишовець з вихованцями. Крайній праворуч — юний Олексій Михайличенко. ③ Ще не раз згадає Михайличенко свої двобої з Руудом Гуллітом у фіналі Євро-1988. ④ У складі «Глазго Рейнджерс» Олексій тричі ставав чемпіоном Шотландії

Він непогано відпрацював на футбольному полі — перемігав у чемпіонатах Союзу, Італії і Шотландії. Піком його кар'єри став 1988 рік, коли вихованець київського футболу виграв золоті олімпійські медалі Сеула, «срібло» чемпіонату Європи в Німеччині, а потім додав до цих трофеїв звання кращого футболіста країни. Завершивши кар'єру, Михайличенко заявив про себе на тренерській ниві — очолював київське «Динамо» і збірну України. Торік у жовтні Олексій повернувся в рідний клуб у новій якості — спортивним директором.

У казармі пробув три дні

УК Олексію Олександровичу, які у вас виникають асоціації при згадці прізвища Лобановського?

— Важко віднайти слова, аби описати свої почуття. І не лише як до тренера, а й до людини. У нього було чимало крилатих фраз — він хтось-скільки читав, багато чим цікавився. Коли заходив до його кабінету, на столі лежали книжки найрізноманітнішої спрямованості — від Карнегі до російських прислів'їв і приказок. Пам'ятаю, якось співрозмовник з ним сперечався і за аргумент навів приказку — все тече, все змінюється. Лобановський обернувся до нього і повільно відповів: «Нічого не тече, нічого не змінюється». Напевно, на ту мить він думав, що людина в душі завжди має залишатися порядною і нести відповідальність за всі свої вчинки.

УК Свого часу нерідко говорили про любов Валерія Васильовича до прикмет. Мовляв, він завжди хотів мати в команді хоч одного рудого. Вам поталанило з кольором волосся?

— Але ж я не рудий! Так, білявий. Але не рудий. Хоча у мене

вже стільки разів про це запитували, що махнув рукою. Бог з ним, буду рудим.

УК Однак ви не заперечуватимете, що були одним з його улюбленців?

— Були хлопці, до яких Маєстро, на мій погляд, ставився ще уважніше. Найчастіше головний тренер згадував про Бережного. Так трапилося, що Олександр надто рано покінчив із футболом. Хоча був пригломшливо талановитий. Валерій Васильович опікав його і після того, як Бережний завершив кар'єру.

УК Передсезонну підготовку у Лобановського згадуєте без тремтіння?

— Справді доводилося виконувати монотонну важку роботу. І бігову, і стрибкову. Була й гімнастика — на швидкості, з акробатичними стрибками. У деяких хлопців від таких навантажень паморочилося в голові. А от коли закінчувалися збори, ми задоволено казали: рік минув. Бо після цього вже було легше — лише ігри.

УК Олег Блохін у «Динамо» дослужився до майора. А ви в якому званні полишали Київ?

— Я під це не підписувався. Військову форму навіть не носив — у частині лише три дні пробув і був відряджений на місце служби в київське «Динамо». Це попереднє покоління команди було майже всуціль офіцерами. А у наш час хлопці до військових звань особливо не прагнули. Пам'ятаю, що від цієї честі окрім мене відмовилися Заваров, Кузнецов, Чанов.

Я свого часу був комсоргом команди — збирав внески. Як я зрозумів, мене «сплавили» — ніхто не хотів обіймати цю виборну посаду. До мене комсомольську організацію очолював Вадим Євтушенко.

Грати у грудні мені важко

У 1990 році у Михайличенка почався новий етап клубної кар'єри — італійська «Сампдорія» заплатила за трансфер півзахисника київського «Динамо» \$4,8 млн. Уже у своєму дебютному сезоні Олексій виграв чемпіонат Італії. Втім, стати лідером команди українцеві в Генуї не вдалося.

УК Яких помилок припустилися, перейшовши свого часу в італійську Серію А?

— Мені довелося перебудовуватися і жити за іншими правилами. Сам переїзд — це не лише зміна футболки, а й зміна способу життя. Адже в СРСР я грав тільки в одній команді. І виступав під керівництвом двох тренерів — Валерія Лобановського в «Динамо» і збірній, а також Анатолія Бишовця в олімпійській збірній Союзу. До того ж, саме в Анатолія Федоровича я почав тренуватися з третього класу. У Генуї було все по-іншому.

УК Невже у «Сампдорії» вам не дали часу на адаптацію?

— Коли гравця купують майже за п'ять мільйонів доларів, на нього розраховують відразу. У мене ж не все виходило. Було важко знаскоку перейти на систему «осінь — весна». Адже до цього упродовж десяти сезонів поспіль у грудні мій організм відпочивав. Це було зумовлено вже фізіологічно. А в Італії це — розпал сезону.

УК Мабуть, у складі «Глазго Рейнджерс» на тренуваннях ви відпочивали?

— На Апеннінах велика увага приділялася тактичним вправам. А в Шотландії був приємно здивований тренувальним процесом — там просто не можна було визначити якусь вправу не до душі: ми збиралися, розминалися і гра-

ли в дир-дир. На цьому вся робота завершувалася.

УК Чи могли ви залишитися в Генуї? Чи вже тоді все було вирішено наперед на рівні клубів? — Ми спільно дійшли до цього рішення. Керівництво «Сампдорії» дало зрозуміти, що я не зовсім підходжу під їхній стиль гри. А я був уже не в тому віці, аби комусь щось доводити. З іншого боку, від «Глазго Рейнджерс» надійшла вигідна з усіх боків пропозиція. Контракт запропонував підписати на чотири роки, фінансові умови були на порядок вищі, ніж в Італії. До того ж, шотландці виплатили за мій трансфер £2,2 млн. Особливо мене вразив дбайливий підхід генуезців: вони потурбувалися про те, щоб я нічого не втратив у зарплаті. Складність в моєму переході була тільки одна: шотландці довго не могли віднайти коштів, аби викупити у «Сампдорії» мій трансфер. Але врешті-решт спонсори виділили необхідну суму, і я став виступати в чемпіонаті Шотландії.

УК У Глазго у вас виходило краще, ніж в Генуї?

— Вважаю, що перші два роки в «Рейнджерс» однозначно можу занести собі в актив. Вони промайнули на одному диханні. Після першого сезону мене було визнано кращим футболістом країни. Після цього почалися проблеми зі здоров'ям — зробили одну операцію, потім другу. В результаті в національному чемпіонаті провів лише сім матчів. Але по закінченні контракту Уолтер Сміт запропонував мені залишитися в «Рейнджерс» ще на сезон. Хоча на той час уже були куплені такі відомі гравці, як Пол Гаскойн, Брайан Лаудруп, Олег Саленко. Я залишився на п'ятий рік, який провів вже фактично в ролі дядька-наставника, — передавав свій досвід молоді.

Кілька місяців не міг дивитися футбол навіть по телевізору

УК Мундіаль поки залишається для вас нездійсненою мрією — і як для гравця, і як для тренера.

— Щодо чемпіонатів світу, то мене справді немов якась зла доля переслідує. За кілька тижнів до фінального турніру в Італії-1990 отримав травму. Щоб потрапити на Кубок світу в ПАР як тренера, треба було зробити один крок. Навіть не крок, а півкроку: адже в першому стиковому поєдинку в Афінах українська збірна зіграла з Грецією внічию — 0:0. Але не судилося. Після зустрічі у відповідь у Донецьку, де ми поступилися з мінімальним рахунком, психологічно було вкрай важко — кілька місяців взагалі футбол дивитися не міг.

УК Майже чверть століття тому найсильніші українські футболісти у складі збірної Союзу востаннє зіграли у фінальному матчі чемпіонату Європи. У вирішальному поєдинку підопічні Валерія Лобановського поступилися блискучій голландській дружині. Чи не обговорювали подробиці тієї пам'ятної битви з Гуллітом або ван Бастеном?

— Із Гуллітом ми спілкувалися, коли Рууд працював у «Челсі», — мій будинок розташований недалеко від бази клубу. Тоді у складі «аристократів» виступав мій колишній партнер по олімпійській збірній Союзу, воротар Дмитро Харін, і я вряди-годи приїжджав до них на базу. Розмовляли з Гуллітом, але до спогадів про наше протистояння на турнірі в Німеччині не доходило. Мені про це згадувати не хотілося, а у володаря «Золотого м'яча»-1987 вистачало інших тем для розмов.

Максим ДМИТРУК
для «Урядового кур'єра»

ПОСТАТІ

Георгій КОСИХ
для «Урядового кур'єра»

До цієї звитяги наших футболістів привів один із найкращих тренерів в історії вітчизняного футболу — Гавриїл Дмитрович Качалін. 30 років (щоправда з перервами) він простояв біля керма радянської збірної. Це досягнення перевершити вже ніколи й нікому не вдасться. За цей час перша збірна СРСР провела 74 матчі, в яких здобула 47 перемог, 15 ігор звела внічию і лише 12 разів програла. А очолювана ним олімпійська команда зіграла сім зустрічей — шість перемог і одна нічия.

На шляху до Мельбурна

Після невдалого дебюту повоевній футболіст команді СРСР на Олімпіаді в Гельсінкі команду за велінням згори розігнали. Та вже невдовзі здоровий глузд узяв гору, і збірну заходилися формувати знов. Очолити її запропонували тодішньому тренеру московського «Локомотива» 43-річному Гавриїлові Качаліну. Той прийняв пропозицію без роздумів.

— Подумав: якщо довіряють — треба спробувати, — згадував пізніше.

Розпочав роботу низкою консультацій зі своїм попередником на цьому посту — відомим теоретиком і практиком футболу Борисом Аркадьєвим. А спортивним функціонерам одразу ж висловив таку думку: щоб успішно підкоряти футбольні вершини збірна має існувати і грати постійно. Вперше в історії вітчизняного футболу на початку 1955 року організував зимовий збір в Індії.

У Качаліна був особливий хист знаходити талановитих гравців. Скажімо, Юрія Кузнецова він відкрив у бакинському «Нафтовику», який грав тоді в класі «Б». Михайла Огонькова взяв до збірної з дубля московського «Спартак». Довіряв молодим. До індійського збору залучив 17-річного торпедівця Едуарда Стрельцова і його 20-річного одноклубника Валентина Іванова. А календар міжнародних зустрічей склав так, аби переви-

Легендарний тренер Гавриїл КАЧАЛІН:

«Я не даремно прожив свій футбольний вік»

Фото з сайту sovspport.ru

ІСТОРІЯ ВЧИТЬ. Майже 52 роки тому збірна СРСР стала першим володарем титулу найсильнішої команди Європи

рити себе на найсильніших.

— На мій погляд, — ділився своїми думками, — у дні підготовки до відповідальних змагань чим грізніший суперник, тим краще. Не слід боятися програв. Інакше ніколи не виграєш у сильного і ніколи не випробуєш свої справжні можливості.

1955-го збірна Качаліна вийшла проти чинних чемпіона і срібного призера світової першості — команд ФРН та Угорщини. Перші були биті в Москві — 3:2, а другі вдома уникли поразки лише на останніх хвилинах матчу. Після тих поєдинків легендарний наставник німців Зепп Гербергер заявив: «Росія може себе привітати з такою командою». Багатослівнішим був тренер угорців Густав Шебеш: «Радянська команда показала найвищого ступеня сучасний футбол. Вона являє собою чудовий ансамбль, в якому ідеально налаштовані всі вузли і ланки».

Саме таким постав цей ансамбль на фінальному футбольному турнірі XVI Олімпійських ігор у Мельбурні. Незважаючи на пізню осінь, команда зберегла

бойову форму і виборолала чемпіонський титул. Це була перша золота вершина Качаліна.

Атака, наступ, порив до перемоги...

Не тільки вдалий підбір гравців, їхні високі фізичні й технічні кондиції принесли успіх команді Качаліна. Як кожен великий тренер, він ретельно працював над тактичними схемами гри. Перед кожним поєдинком, зважаючи на можливості суперника, завдання власної команди в турнірі, вибудовував конкретний тактичний план. За його власною оцінкою, важливим козирем золотої олімпійської команди стала тактична новинка, яку він придумав і назвав зміною місць у нападі.

— Крайній форвард, — пояснював він, — міг, наприклад, несподівано зміститися на позицію інсайда, а той — у центр нападу чи навпаки. Варіацій було безліч, оскільки система дубль-ве передбачала наявність п'ятірки постійно атакуючих гравців. Оборону суперника цей тактич-

ступ, порив до перемоги — от справжня і природна форма виявлення колективом свого спортивного «я», от основна мета будь-якої футбольної стратегії і тактики.

За три роки збірна під керівництвом Качаліна була готова штурмувати наступну висоту — боротися за світову футбольну корону на зелених газонах Швеції. Один із найвизначніших авторитетів у спортивній журналістиці того часу Габріель Ано писав: «Разючих успіхів останнім часом досягли росіяни. Вони демонструють сучасний футбол, що спирається на небачену ще нами фізичну кондицію, яка в обороні забезпечує максимальну стійкість, а в атаці — максимальну стрімкість. Ця команда сьогодні — чудово зіграний ансамбль».

Однак перед самим від'їздом до Стокгольма з цього ансамблю були вилучені троє ключових гравців. До цього додалася важ-

Фото з сайту sport-express.ru

Борис Татушин атакує ворота збірної ФРН у товариській зустрічі, що відбулась у Москві 1955 року

ний прийом збивав з пантелику: ледь-ледь захисник звикне до манери поведінки діючого в його зоні форварда, як раптом з'являється інший нападаючий, манеру якого одразу не розкусиш. До нас так ніхто не грав.

Проте будь-яка тактична система не повинна сковувати гравців, а допомагати досягти потрібного результату. Система, як косяком, що має добре сидіти і не заважати рухам, розмірковував наставник.

— Систему 4+2+4 ми сприймаємо як прогресивну, наступальну. Оборона, заради чого б вона не будувалася, ніколи не може бути визнана основною метою команди. Атака, на-

ка травма капітана команди Ігоря Нетто. Здавалося, провалу на шведському турнірі не уникнути. Та тут чудово розкрився педагогічний хист Качаліна. Підопічні не почули від нього жодного слова, яке б дало привід запанікувати, за сумніватися в силі і можливостях команди. Вона билася, не шкодуючи себе, і за умов, що склалися, вихід до чвертьфіналу можна було визнати як досягнення. Щоправда, мрію про золото довелося відкласти.

P.S. Історична пам'ять дана нам не лише для того, аби втішатися досягненнями попередників. Ми маємо, беручи їх за приклад, іти далі, підкорювати нові вершини, аби про нас добрим словом згадували нащадки. Нині, приймаючи вдома Євро-2012, такий шанс має футбольна збірна України. Не змарнуймо його!

Нескінченне соло італійського романтика

Максим НЕСТЕРЕНКО
для «Урядового кур'єра»

Зірка. Ветеран «Мілана» і збірної Італії Джанні Рівера отримав нагороду президента УЄФА. Один з найвідоміших гравців в історії італійського та світового футболу, який своєю грою полонив серця вболівальників наприкінці 1960-х років, отримав почесну відзнаку на рідній для себе арені стадіону «Сан-Сіро». У церемонії нагородження взяв участь президент УЄФА Мішель Платіні та виконавчий директор «Мілана» Адріано Галліані. Серед гостей були футболісти, які свого часу грали разом з видатним півзахисни-

Фото з сайту uefa.com

Колись Платіні й сам брав приклад з Рівери

ком: Фабіо Капелло, Чезаре Мальдіні, Жозе Альтафіні, Рікі Альбертозі, Джованні Лодетті, Карл-Хайнц Шнеллінгер, Курт Хамрін.

У 1960 році Рівера перейшов з «Алессандрії» в

«Мілан» і одразу проявив себе з найкращого боку. У 1962-му він виграв з клубом Серію А, а рік потому — Кубок європейських чемпіонів. Ще один чемпіонський титул дістався

йому в 1968 році, а в 1969-му він у ролі капітана привів россонері до ще одного тріумфу в Кубку чемпіонів. Особисті заслуги Рівери було відзначено в 1969 році, коли його визнали найкращим футболістом Європи.

— Коли він отримав «Золотий м'яч», заголовок у France Football був «Найвищий клас», — нагадав президент УЄФА. — Ми всі пам'ятаємо його роботу з м'ячем, блискучий дриблінг, раптовий порив, який міг змінити гру, а також його інтелект за межами поля. Як і історія футболу загалом, історія Рівери — нескінченна. Спасибі за те, що ви були і що ви є.

Загалом Джанні Рівера провів у Серії А 501 матч за «Мілан» і забив 160 голів. На міжнародному рівні 60 разів одягав футболку збірної Італії, відзначившись 14 м'ячами. Він брав участь у чотирьох Кубках світу — 1962, 1966, 1970 і 1974 років, а також грав у складі «Скуадри Адзурри», яка виграла чемпіонат Європи-1968.

— «Мілан» справді особливий клуб, і я сподіваюся, що в майбутньому ще один італійський гравець отримає цю нагороду, — зазначив у свою чергу лауреат, який є президентом молодіжного та шкільного сектору Італійської федерації футболу. — Вважаю, що єдиний спосіб зробити це

— працювати на якість більше, ніж на кількість.

Нині 68-річний Рівера — останній із плеяди великих футболістів, хто удостоївся нагороди від президента УЄФА — відзнаки за видатні досягнення, високу професійну майстерність і зразкові особисті якості. Раніше такої честі удостоїлися Раймон Копа (2010), Еусебіу (2009), сер Боббі Чарльотон (2008) та Альфредо ді Стефано (2007).

— Я вже старий, щоб пам'ятати їх усіх, але вони — історія футболу, — наголосив під час нагородження Адріано Галліані. — А Рівера — історія «Мілана», одного з найвеличніших клубів у світі.

Ганна РОМАШКО
для «Урядового кур'єра»

Батьківщиною сучасного футболу прийнято вважати Англію. У далекому середньовіччі гра в м'яч, що проходила на ринковій площі міста, була родзинкою обов'язкової програми галасливих народних гулянь на Масницю й Великдень: городяни ділилися на дві великі команди і намагалися закинути м'яч у ворота суперників. Варто зауважити, що про чесну гру тоді не йшлося, поводитися розпашілі чоловіки досить грубо і, як правило, без травм не обходився жоден поєдинок. Іноді попередник сучасного матчу тривав цілий день, бо відстань між воротами часом вимірювалася кілометрами. Перемагав той, хто завдавав якомога більшої шкоди м'ячеві. А порваних сорочок і розпоротих штанів ніхто не рахував. На те, наскільки вони модні, не зважали й погонів.

Відтоді футбол зазнав величезних змін. А з появою професійних клубів набули поширення фанатські об'єднання і рухи, які потім переросли в окрему субкультуру. Звісно, як у будь-якої субкультури, у футбольних фанатів є своя атрибутика: статут, норми поведінки, символіка і навіть дрес-код. Англійські фанати, приміром, тепер одягаються в джинси Gap, Calvin Klein, безрукавки і джемperi культової фірми Burberry, найзаметніші можуть дозволити собі ще й плащ цієї марки.

На відміну від англіців, населення Іспанії ніколи не вважалося особливо заможним. Тож і модні хулліз-тенденції там не дуже розвинені. Сині джинси Levi's, фірмові клубні футболки, фірмові кепки Fila, Lacoste, Карра, кросівки Nike — і ви типовий уболівальник Прімери.

Навряд чи саме брак певного стилю у вітчизняних уболівальників надихнув українських дизайнерів на ширше використання футбольної теми. Радше спрацював чинник масового психозу. Однак і з цього вийшли люди.

Приміром, родзинкою ювілейного 30 Українського тижня моди став спеціальний проєкт, присвячений Євро-2012. Серед гостей та учасників головної модної події на наших теренах побували всесвітньо відомий дизайнер Кензо Такада, супермодель, володарка найдовших жіночих ніг у світі (1,25 м) Джі Діенг, креативний дизайнер Філіпп Колберт.

У рамках проєкту EuroFashion дружина футболіста Олександра

М'яч крутий, а спідниця коротка

МОДА У ГРІ. Шлях із подіуму на трибуну не такий уже й крутий

Вишиванка — одяг святково-футбольний

Усміхніться! Ми за вас уболіваємо

Шовковського Ольга Альонова представила арт-інсталяцію «Вболіваємо елегантно». А художниця Зінаїда Ліхачова, презентувала театралізований перформенс «ЩЕ».

один з організаторів Ірина Данилевська. — Це Україна — країна, що приймає Євро, та чинний чемпіон Європи і світу Іспанія, яка найчастіше вигравала титул чемпіона Європи з футболу».

Та родзинками Euro-Fashion стали колекції від відомих європейських дизайнерів. Кожне дефіле складалося з двох частин: окремих міні-показів від двох Послів моди. Дійство було схоже на футбольно-творчий двобій на подіумі. «Найпростіше було об'єднати першу пару, — зазначила

Колекція Посла моди від України — Ірини Каравай — вразила екстравагантністю та блиском. Моделі виходили на подіум з різкими формами колосків та бровами, засипаними стразами. Колекція іспанської дизайнерки Агати Руїз де ла Прада полонила публіку яскравістю та життєрадісністю. Яскраві елементи використали у колекціях Чехія, Ірландія та Італія. Натомість убрання Франції акцентували на чорних відтінках. Хорватія презентувала стильну чоловічу моду.

Право завершувати модний маршона надали другій приймаючій країні Євро-2012 Польщі, яка «суперничала» на подіумі з Великою Британією. Бренд Філіппа Колберта, що представляв Велику Британію, вкотре підтвердив своє креативне бачення моди сміливим кроєм, блиском та веселими ма-

Так розуміють футбольну моду у Львові

лонками. На протипагу цьому, польська дизайнерка La Mania представила класичну жіночу моду.

Водночас Україна збирається вразити вболівальників Євро-2012 не лише організацією турніру, а й своїм національним одягом. Зокрема винахідливі розробники створили колекцію ексклюзивних футболок для вболівальників європейських збірних з українською вишивкою. Кожна з вишиванок виокремлюється своєю оригінальністю і неповторністю. Яскраве поєднання мистецтва, музики та моди приправлене тут ще й хорошим почуттям гумору.

ПРО ФУТБОЛ З ГУМОРОМ

Людина, вдягнена в чорне, стукає у ворота Раю. Святий Петро питає:

- Чи припускався ти колись несправедливості?
- Я був футбольним суддею, — каже чоловік. — Якось у грі Італії проти Англії я призначив пенальті у ворота італійців. Це була помилка.
- Коли це було?
- Приблизно 30 секунд тому.

Малюнок Костянтина КАЗАНЧЕВА

Після чергової поразки тренер запрошує команду зробити обхід стадіону.

— Так хлопці, — каже він, — ви добре знаєте, де перебувають фотографі і телекамери. Зараз я покажу вам, де стоять ворота.

Європейська футбольна команда летить у турне по Америці. З нудьги гравці починають в салоні бавитися м'ячем. Пілот ледве вправляється за керуванням літаком і посилає радиста навести лад у салоні. За дві хвилини все стихає.

— Як це тобі вдалося? — цікавиться пілот.

— Я сказав: «Хлопці, така чудова погода зовні. Пограйте за дверима».

У німецькій школі вчителька просить учнів назвати відомих людей, прізвища яких починаються на літеру «Б». Ганс випалює:

— Беккенбауер, Баллак, Баслер...

— Чи чув ти щось про Баха, Брехта чи Брамса? — перебиває вчителька.

— Запасні гравці мене не цікавлять.

Розмовляють двоє уболівальників:

— Знаєш, моя дружина сказала, що розлучиться зі мною, якщо й надалі ходитиму у вихідні на футбол.

— Це, справді, дуже прикро.

— Так, мені її часом бракуватиме.

Малюнок Костянтина КАЗАНЧЕВА

Автолюбитель дрімає за кермом, стоячи в заторі на в'їзді до міста. До реалії його повертає стукіт у бокове віконце. Біла авто стоїть даїшник. Водій опускає скло і питає:

— Що сталося?

— Терористи викрали нашу улюблену команду і вимагають викуп 10 мільйонів доларів. В іншому разі погрожують обливати гравців бензином і спалити. Ми тут ходимо від машини до машини, збираємо...

— І по скільки люди в середньому дають?

— По п'ять літрів.